

EVROPSKÁ UNIE
Evropský námořní a rybářský fond
Operační program Rybářství

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Shrnutí Výroční zprávy o implementaci Operačního programu Rybářství 2014–2020 za rok 2022

pro veřejnost

1 Úvod

Výroční zpráva o implementaci Operačního programu Rybářství je zpracována na základě článku 50 nařízení o společných ustanoveních a článku 114 nařízení o Evropském námořním a rybářském fondu (dále jen „ENRF“). Výroční zpráva je zpracována za rok 2022.

Operační program Rybářství 2014–2020 (dále jen „OP Rybářství“) je nástrojem čerpání podpory z ENRF, přispívá k provádění Společné rybářské politiky a naplňuje priority Unie v oblasti udržitelného rozvoje akvakultury.

Cílem OP Rybářství je především zvýšení konkurenceschopnosti tradiční akvakultury, zvýšení produkce ryb zejména z recirkulačních zařízení, zvýšení podílu zpracovaných ryb, zavádění inovací a zvyšování informovanosti spotřebitelů.

OP Rybářství zahrnuje tři ze šesti priorit Unie (dále jen „PU“) definovaných v nařízení o ENRF (PU 2 Podpora environmentálně udržitelné, inovativní a konkurenceschopné akvakultury založené na znalostech a účinně využívající zdroje, PU 3 Podpora provádění společné rybářské politiky a PU 5 Podpora uvádění na trh a zpracování).

Programový dokument byl schválen Evropskou komisí (EK) dne 2. 6. 2015 C(2015)3755. První revize programu byla EK schválena 7. 10. 2016 C(2016)6349, druhá revize byla schválena 8. 4. 2019 C(2019)2375, třetí revize byla schválena 2. 4. 2020 C(2020)2144 a čtvrtá revize byla schválena 6. 8. 2021 C(2021)5957.

2 Obsah Výroční zprávy

Výroční zpráva se věnuje především informacím o provádění OP Rybářství z hlediska implementace a dále informacím o provádění jednotlivých priorit Unie k 31. 12. 2022, včetně uvedení plnění výsledkových, výstupových a finančních ukazatelů. Dále se zaměřuje na záležitosti, které ovlivňují výkonnost programu, přijatá nápravná opatření a činnostem ve vztahu k hodnocení operačního programu.

Implementace OP Rybářství

S ohledem na blížící se ukončování programu byly v roce 2022 zejména předfinancovány a certifikovány závazkové projekty a ŘO OP Rybářství vyhlásil jednu výzvu na doplnění zásobníku projektů opatření 2.2.a) a také byly registrovány a závazkovány projekty v kontinuálních výzvách.

Rok 2022 byl z hlediska hodnocení pokroku implementace operačního programu zaměřen zejména na oblast naplňování věcných a finančních cílů, stanovených pro rok 2023, a na dočerpání celé alokace programu. V roce 2022 byla většina věcných cílů na jednotlivých prioritách Unie dosažena či překročena. Finanční cíle PU 2 a PU 5 jsou téměř z 80 % naplněny a budou dále dosahovány v souladu s předkládanými průběžnými žádostmi o platbu do EK. Na základě analýzy aktuálně závazkových projektů a projektů připravených k předfinancování by měl být finanční cíl PU 3 splněn na cca 70-80 %. Díky pozitivnímu trendu v počtu proplacených projektů a následného růstu hodnoty certifikovaných projektů bylo již ke konci března 2022 splněno pravidlo N+3 roku 2022 ve výši 29 146 535,32 EUR.

Celkem bylo od začátku programového období do 31. 12. 2022 přijato ve 21 výzvách 1 527 Žádostí o podporu ve výši 1 849 mil. Kč (76,0 mil. EUR¹), což představuje 185 % celkové alokace. Ukončeno bylo 413 projektů ve výši 594,6 mil. Kč (24,4 mil. EUR) a v administraci zůstává 1 114 projektů ve výši 1 254,7 mil. Kč (51,6 mil. EUR), tedy cca 125 % alokace programu. Vydáno bylo 1 230 Rozhodnutí o poskytnutí dotace ve výši 1 271,9 mil. Kč (52,3

¹ K přepočtu všech finančních údajů uvedených ve Výroční zprávě OP Rybářství za rok 2022 je použit kurz ECB: prosinec 2022 – 24,334 Kč/1€.

mil. EUR), tj. 127 % alokace programu. Aktuální pokrytí alokace (APA) k 31. 12. 2022 bylo ve výši 1 029,2 mil. Kč (42,3 mil. EUR), tj. 103 % (Rozhodnutí o poskytnutí dotace ponížena o ukončené administrace a úspory). K 31. 12. 2022 bylo proplaceno celkem 888 Žádostí o platbu ve výši 843,3 mil. Kč (34,7 mil. EUR), tj. 84 % alokace. Z toho byly certifikovány veřejné výdaje 858 projektů ve výši 785,0 mil. Kč (30,8 mil. EUR), což představuje cca 75 % celkové alokace programu. U certifikovaných projektů podíl EU výdajů činí 590,9 mil. Kč (23,2 mil. EUR).

Žadatelé projevují největší zájem o opatření 2.2.a) Investice do akvakultury a opatření 2.6. a 5.3.a) Posílení konkurenceschopnosti podniků akvakultury (opatření kryjící ztráty způsobené následky COVID-19). Dobrou absorpční kapacitu vykazuje opatření 2.1. Inovace a 5.3. Investice do zpracování produktů.

Provádění priorit Unie

PU 2 Podpora environmentálně udržitelné, inovativní a konkurenceschopné akvakultury založené na znalostech a účinně využívající zdroje

Plánovaná alokace PU 2 tvoří 31 914 168 EUR, což představuje 78 % alokace na celý program (41 136 632 EUR).

K 31. 12. 2022 bylo vydáno 993 Rozhodnutí o poskytnutí dotace v celkové výši veřejných zdrojů 986,9 mil. Kč (40,6 mil. EUR), tj. cca 127 % alokace PU 2 (se započtením ukončených administrací); APA PU 2 k 31. 12. 2022 bylo ve výši 839,1 mil. Kč (34,5 mil. EUR), tj. 108 %.

Ke dni 31. 12. 2022 bylo proplaceno na PU 2 celkem 719 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 700,5 mil. Kč (28,8 mil. EUR), což představuje 90 % alokace PU 2.

Z hlediska nastavených indikátorů docházelo u příslušných opatření k průběžnému naplňování věcných i finančních cílů stanovených pro rok 2023.

Projekty se týkaly zejména modernizací rybářských podniků, nákupů zařízení, rekonstrukce sádek, odbahnění rybníků, obnovy vozového parku a manipulační techniky.

PU 3 Podpora provádění Společné rybářské politiky

Plánovaná alokace PU 3 tvoří 2 846 222 EUR, což je 7 % alokace na celý program (41 136 632 EUR).

K 31. 12. 2022 byla vydána Rozhodnutí o poskytnutí dotace u 41 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 72,8 mil. Kč (3,0 mil. EUR), tj. 105 % alokace PU 3; APA PU 3 k 31. 12. 2022 bylo ve výši 49,6 mil. Kč (2,0 mil. EUR), tj. 72 %.

K 31. 12. 2022 bylo proplaceno 7 projektů v rámci opatření 3.1. v celkové výši veřejných zdrojů 8,6 mil. Kč (0,4 mil. EUR), z opatření 3.2. bylo proplaceno 16 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 11,49 mil. Kč (0,5 mil. EUR). Koncem roku 2022 představuje finanční objem proplacených projektů 29 % alokace PU 3. Velký rozdíl ve vydaných Rozhodnutích a proplacených projektech je způsoben tím, že projekty jsou realizovány po vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace a teprve po ukončení realizace dochází k podání Žádosti o platbu.

Z hlediska nastavených indikátorů docházelo u příslušných opatření k průběžnému naplňování věcných cílů stanovených pro rok 2023. Naplnění finančního cílů se zvýší po ukončení projektů s delší dobou realizace.

Pro opatření 3.1. vyhlásil ŘO OP Rybářství v únoru 2017 kontinuální výzvu s příjmem žádostí do 31. 7. 2023. Do konce roku 2022 bylo zaregistrováno 16 Žádostí o podporu ve výši 41,5 mil. Kč celkových veřejných zdrojů (1,7 mil. EUR). Žadatelem je Ministerstvo zemědělství a Ústav zemědělské ekonomiky a informací.

V opatření 3.2. byla v říjnu 2016 vyhlášena výzva pro příjem Žádostí o podporu. V roce 2020 došlo v rámci opatření k zařazení dalších možných příjemců podpory a způsobilých výdajů.

Do 31. 12. 2022 bylo přijato 32 Žádostí o podporu ve výši 54,5 mil. Kč celkových veřejných zdrojů (2,2 mil. EUR).

V roce 2021 byl ukončen sběr a zpracování dat v akvakultuře za rok 2019 a 2020 v rámci opatření 3.1. Uvedená extrapolovaná data za Českou republiku byla zaslána EK. V roce 2022 byla podepsána smlouva na sběr dat v akvakultuře za rok 2021. V roce 2022 pokračoval projekt na tvorbu nového webového portálu pro sběr dat v akvakultuře, projekty na personální zajištění kontaktního místa pro sběr dat a pro zajištění funkce Národního zpravodaje pro akvakulturu ČR, projekt na Revizi Plánu managementu úhoře říčního (Anguilla anguilla) v České republice a projekt na Monitoring migrace úhoře říčního (Anguilla anguilla) na území České republiky.

V roce 2022 byl zaregistrován projekt na zajištění provozu a aktualizace obsahu nového webového portálu pro akvakulturu. Byla uspořádána anketa na název uvedeného portálu, ze které vyšel vítězný název **www.akvanavigátor.cz**. Portál zobrazuje přehledně informace v několika kapitolách z prostředí české akvakultury.

V opatření 3.2. byl v roce 2020 rozšířen okruh způsobilých žadatelů o podniky akvakultury a zpracovatele ryb. Tímto došlo k otevření opatření pro podnikatelské subjekty, které mohou využít podpory v sektoru zpracování (na zařízení pro značení, balení a vážení výrobků). Dále v roce 2022 probíhaly práce nad realizací a přípravou Atlasu svaloviny ryb ČR.

PU 5 Podpora uvádění na trh a zpracování

Plánovaná alokace PU 5 tvoří 4 674 070 EUR, to je 11 % alokace na celý OP Rybářství (41 136 632 EUR).

Ke dni 31. 12. 2022 bylo vydáno 138 Rozhodnutí o poskytnutí dotace v celkové výši veřejných zdrojů 155,8 mil. Kč (6,4 mil. EUR), tj. 137 % alokace PU 5; APA PU 5 k 31. 12. 2022 bylo ve výši 105,8 mil. Kč (4,4 mil. EUR), tj. 93 %.

Ke dni 31. 12. 2022 bylo proplaceno na PU 5 celkem 102 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 91,6 mil. Kč (3,8 mil. EUR). Proplacené projekty zahrnují 81 % alokace PU 5.

Z hlediska nastavených indikátorů docházelo u příslušných opatření k průběžnému naplňování věcných i finančních cílů stanovených pro rok 2023.

Úspěšně se realizují projekty zaměřené na realizaci propagačních kampaní organizovaných v rámci výstav, veletrhů nebo gastrofestivalů, dále na realizaci konferencí a seminářů a vydávání odborných publikací. V rámci opatření 5.3. jsou finanční prostředky využity zejména na modernizaci a výstavbu nových zpracoven ryb.

Technická pomoc

Plánovaná alokace u Technické pomoci činí 1 702 172 EUR, což představuje 4 % na celý OP Rybářství.

Na základě analýzy současného stavu čerpání v rámci čtvrté revize OP Rybářství bylo zjištěno, že část finančních prostředků nebude využita v současném programovém období a bylo rozhodnuto o převodu 15 mil. Kč (0,6 mil. EUR) na opatření 2.2.a) Investice do akvakultury, kde již finanční prostředky chyběly. Realokací finančních prostředků bylo zajištěno dočerpání Technické pomoci v rámci OP Rybářství 2014–2020.

Příjem Žádostí o podporu z Technické pomoci byl zahájen koncem roku 2015, jedná se o kontinuální výzvu.

V souladu s plánem projektů bylo k 31. 12. 2022 zaregistrováno 63 Žádostí o podporu ve výši 64,6 mil. Kč celkových veřejných výdajů (2,7 mil. EUR). Pro 58 Žádostí o podporu bylo vydáno Rozhodnutí o poskytnutí dotace v celkové výši veřejných zdrojů ve výši 56,4 mil. Kč (2,3 mil. EUR). Vydaná Rozhodnutí o poskytnutí dotace dosáhla 136 % alokace Technické pomoci; APA PU 5 bylo k 31. 12. 2022 ve výši 34,7 mil. Kč (1,4 mil. EUR), tj. 84 %.

K 31. 12. 2022 bylo proplaceno celkem 44 projektů ve výši 31,2 mil. Kč (1,3 mil. EUR), což představuje 71 % alokace Technické pomoci.

Projekty se týkají organizace a zabezpečení monitorovacích výborů a výročních konferencí, seminářů, hodnocení projektů, personálního zajištění, posouzení a aktualizace finančních limitů způsobilých výdajů, přípravy a dodání propagačních předmětů a tištěných materiálů, poradenských služeb, vzdělávání, hodnocení a analýz potřebných k řízení operačního programu.

Zveřejnění příjemců OP Rybářství je uvedeno a pravidelně aktualizováno na následujících odkazech:

PU 2: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/operacni-program-rybarstvi-na-obdobi-1/priority-unie/priorita-unie-2/>

PU 3: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/operacni-program-rybarstvi-na-obdobi-1/priority-unie/priorita-unie-3/>

PU 5: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/operacni-program-rybarstvi-na-obdobi-1/priority-unie/priorita-unie-5/>

Výkonnostní rámec, záležitosti ovlivňující výkonnost programu a nápravná opatření

Milníky a cíle OP Rybářství byly nastaveny v souladu Víceletým národním strategickým plánem pro akvakulturu (VNSPA), Analýzou absorpční kapacity OP Rybářství, Ex-ante hodnocením a expertními odhady. Při nastavování milníků a cílů byly zohledněny tyto faktory: finanční plán OP, plnění pravidla n+3, termíny vyhlášení výzev, objem žádostí o platbu, ukazatele výstupu s více než 50% přidělem na prioritě Unie a zpoždění implementace OP. Milníky a cíle OP Rybářství jsou pravidelně měsíčně vyhodnocovány v rámci reportingu pro národní koordinační orgán MMR-NOK.

Při vyhlášení prvních výzev zaznamenal ŘO OP Rybářství nižší zájem žadatelů o opatření, než jaký byl na základě předpokladů a analýz očekáván. Z tohoto důvodu ŘO OP Rybářství provedl na přelomu roku 2015/2016 a 2016/2017 hodnocení s cílem zjistit důvody nižší absorpční kapacity. V souladu s doporučeními z evaluací byla přijata nápravná opatření, na základě kterých docházelo postupně ke zlepšení absorpční kapacity, a to na všech prioritách Unie.

Konkrétně byly provedeny dílčí úpravy v administraci projektů, byly vydány příručky pro žadatele, zároveň byla v letech 2018-2019 realizována komunikační kampaň s cílem zvýšit informovanost a povědomí žadatelů o možnostech podpory a zvýšit metodickou podporu žadatelům a příjemcům.

Důležitým krokem pro zlepšení absorpční kapacity v klíčových opatřeních bylo také zvýšení frekvence výzev na 2 x ročně u opatření 2.2.a), 2.4. a 5.3. V PU 3 ŘO OP Rybářství po schválení 3. revize OP Rybářství v roce 2020 umožnil rozšířit okruh příjemců podpory o podniky akvakultury a zpracovatele ryb. Tímto došlo k otevření opatření 3.2. pro podnikatelské subjekty, které využily podporu k zajištění sledovatelnosti produktů akvakultury v sektoru zpracování ryb. Alokace tohoto opatření tak byla pokryta. Dále byl zaveden v rámci 19. a plánované 21. výzvy zásobník projektů, který má zajistit dočerpání programu.

V roce 2020 vláda ČR vyhlásila nouzový stav pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti se šířením onemocnění COVID-19 a spolu s ním řadu přísných omezení. V souvislosti s přijatými vládními opatřeními došlo v odvětví akvakultury k největším ztrátám vlivem snížení a posléze úplného zastavení exportu tržní ryby na zahraniční trhy. Další ztráty byly způsobeny propadem cen, dalšími vícenáklady na transport, skladování a zpracování ryb.

Činnosti ve vztahu k plánu hodnocení

ŘO OP Rybářství v roce 2022 připravil Evaluační plán pro OP Rybářství 2021–2027, který byl schválen MV OP Rybářství na podzim 2022.

Závěr

Výroční zpráva byla projednána a schválena Monitorovacím výborem dne 22. 5. 2023 a následně dne 5. 7. 2023 byla schválena Evropskou komisí.